

İdea Yayınevi 2020 (www.ideayayinevi.com)
Noesis Felsefe Atölyesi (www.azizyardimli.com)
Hegel'in Mantık Bilimi
Mantık Bilimi Anasayfa
Aziz Yardımlı (C) 2020 (07)

Nitelik

Birinci Kıpı
Olumlu
Dolaysız
Soyutlama
Analitik Anlak

Kavram ancak bu üç kıpının birliği olarak kavramdır.

Belirli-Varlık

İkinci Kıpı
Olumsuzlama
Dolaylı
Diyalektik
Olumsuz Ussal

Üçüncü Kıpı
Olumsuzlamanın Olumsuzlaması
Dolaysız
Kurgul (Kavramsal, Somut)
Olumlu Ussal

Kendi-İçin-Varlık

Varlık

1

2

3

Belirsiz dolaysızdır — ortaya çıkmış değildir. Kendisinden başka bir temeli yoktur; her zaman vardır ya da zamansal değildir. Arı düşünce, arı soyutlama, saltık olumsuzdur.

Dolaysızdır çünkü Yokluğun Varlığı vardır. Ortaya çıkmış değildir. Belirlenimsiz, içeriksiz, ayrımsız vb.dir. Düşüncemizdedir.

VARLIK

YOKLUK

OLUŞ

Negatif Varlık

Negatif Yokluk

Belirli Varlık

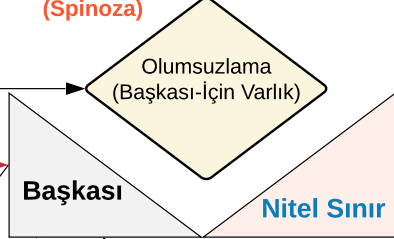
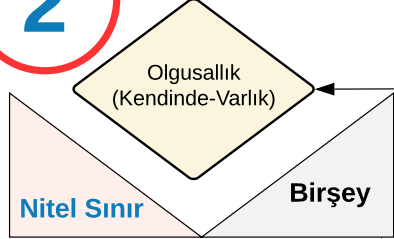
Negatif ya da ortadan kalkmış Varlık bundan böyle Varlık değİ, bir olumsuzlama ile belirli-Varlıktır.

Oluş karşıtların birliği olarak ilk kavramdır. Ortadan kalkışı yeni bir kavrama geçiştir. Oluş çelişkidir, ve çelişki kendi içindeki karşıtlık nedeniyle kendini ortadan kaldırır. Oluş Varlık değildir (Zenon haklıdır), ve Varlık olması gerekmez; Oluş Yokluk da değildir (Zenon bunda yanılır, çünkü Oluşun çelişkli ve öyleyse *olmadığını* düşünür). Oluş varlıktan ve yokluktan daha yüksektir.

Belirli Varlık ile biridir ya da *olan* Belirli Varlıktır. Oluşun ortadan kalkması dolayısıyla Dolaysızdır. Belirlisizdir, çünkü negatif dolaylılık ile dolaysızdır. Belirli, çünkü dolaylıdır, olumsuzlama kapsar.

§ 91
Varolan belirlilik olarak Nitelik onda içerilen ama ondan ayırdedilen *Olumsuzlamaya* karşıt olarak *Olgusalıktır*. Olumsuzlama, bundan böyle soyut Yokluk değil ama bir belirli-Varlık ve *Birşey* olarak, yalnızca bu sonucudaki biçimdir, *Başkalık* olarak vardır. Nitelik, bu başkalık onun öz belirlenimi, ama ilk olarak ondan ayrı olduğu için, *başkası- için-Varlıktır*, — belirli-Varlığın, Birşeyin bir gelişmesi. Niteliğin genelde Varlığı, başkası ile bu bağıntıyla karşıt olarak, *kendinde-Varlıktır*

§ 91
Die Qualität alsseiende Bestimmtheit gegenüber der in ihr enthaltenen, aber von ihr unterschiedenen Negation ist *Realität*. Die Negation, nicht mehr das abstrakte Nichts, sondern als ein Dasein und Etwas, ist nur Form an diesem, sie ist als *Anderssein*. Die Qualität, indem dies *Anderssein* ihre eigene Bestimmung, aber zunächst von ihr unterschieden ist, ist *Sein-für-Anderes*, — eine Breite des Daseins, des Etwas. Das *Seiner* Qualität als solches, gegenüber dieser Beziehung auf *Anderes*, ist das *Ansich* sein.

Nitelik
Yalnızca olan belirlilik

Omnis determinatio est negatio. (Spinoza)

Başkalaşım ya da değişim (Birşey kendinde Başkasıdır).

Kötü ya da negatif sonsuzluk (yalnızca sonlunun ortadan kaldırılmasının **gereğini** anlatır)

§ 93 Ek
Birşey bir Başkası olur, ama Başkasının kendisi bir Birşeydir, öyleyse benzer olarak bir Başkası olur, ve bu *sonsuz* dek sürer.

§ 93
Etwas wird ein Anderes, aber das Andere ist selbst ein Etwas, also wird es gleichfalls ein Anderes, und so fort ins *Unendliche*.

Sonluluk

Nitel Sonsuzluk

Etwas ist an sich das Andere seiner selbst.

Birşeyin kendi başkası ile birliği

Birşeyin ve Başkasının birliği

§ 92 Ek
Platon: "Tanrı Evreni Birin ve Başkasının (*tau eterou*) doğasından yapmıştır; bunları bir araya getirerek bundan bir üçüncüyü oluşturmuştur ki Birin ve Başkasının doğasındadır," der [*Timaeus*, 34-5].
Platon sagt: »Gott hat die Welt aus der Natur des Einen und des Anderen (*tau eterou*) gemacht; diese hat er zusammengebracht und daraus ein Drittes gebildet, welches von der Natur des Einen und des Anderen ist.«

§ 95 ... geçişte ve Başkasında kendi ile bağıntı gerçek Sonsuzluktur.
... die Beziehung im Übergehen und im Anderen auf sich selbst ist die *wahrhafte Unendlichkeit*.

§ 94 gerçek sonsuz ... kendi başkasında kendinde olmaktan, ya da süreç olarak anlatıldığında, kendi başkasında kendine gelmekten oluşur."
"das *wahrhaft* Unendliche, welches *vielmehr* darin besteht, in seinem Anderen bei sich selbst zu sein oder, als *Prozess* ausgesprochen, in seinem Anderen zu sich selbst zu kommen."

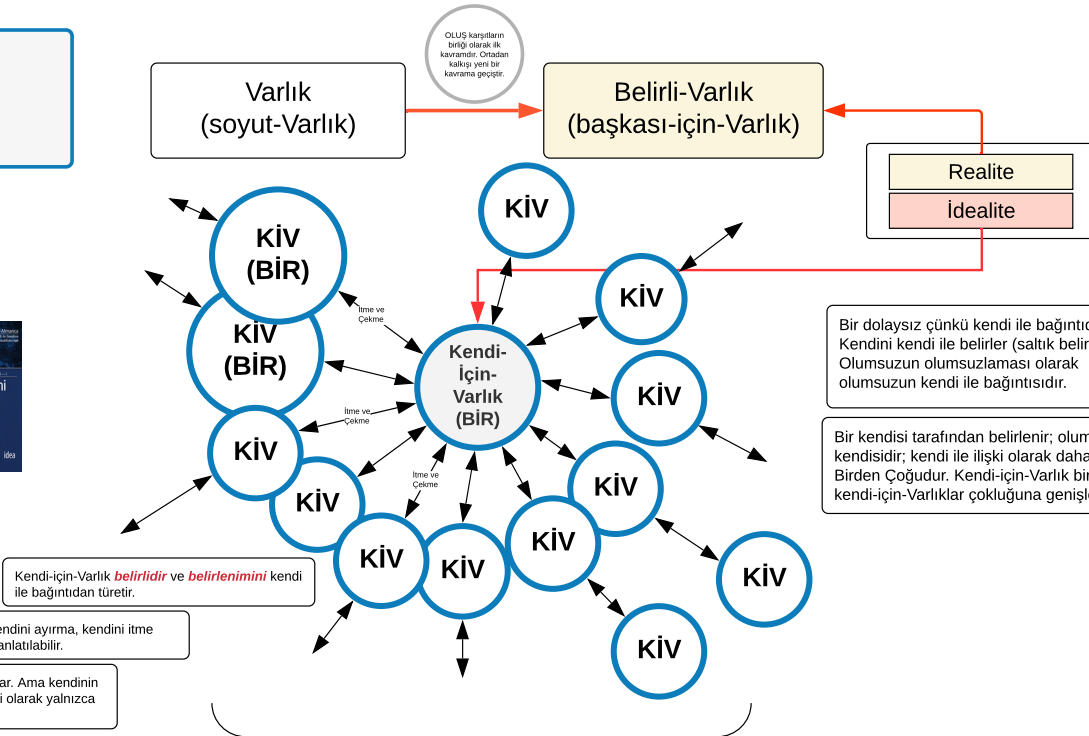
Sonsuz sonlu ile bir olmadıkça onun tarafından sonlaştırılır. Sonsuzun sonluğu kapsamı mantıksal olarak onunla bir olmasıdır. Sonlu sonsuzun yanısıra varolmaz. Tam olarak ve bütünüyle onunla birdir. Sonsuz olumsuzlamanın olumsuzlamasıdır.

İdea Yayinevi 2020 (www.ideayayinevi.com)
Noesis Felsefe Atölyesi (www.azizyardimli.com)
Hegel'in Mantık Bilimi
Mantık Bilimi Anasayfa
Aziz Yardimli (C) 2020 (7)

Kendi-için-Varlık

§ 97
(β) Olumsuzun kendi ile bağıntısı *olumsuz* bağıntıdır, öyleyse Birin kendini kendisinden ayırdetmesi, Birin *itmesi*, e.d. *birçok Birin* koyulmasıdır.

§ 97
β) Die Beziehung des Negativen auf sich ist *negative* Beziehung, also Unterscheidung des Eins von sich selbst, die *Repulsion* des Eins, d. i. Setzen *vieler Eins*.

MB-K, s. 197:
Realite kendinde İdealitedir; Realitenin gerçekliği İdealitedir.

MB-B, s. 177:
"Sonlu *idealdir* önermesi *İdealizm* oluşturur."
"İdeal ile demek istenen başlıca *tasarım* biçimidir, ve genel olarak benim tasarımımda ya da Kavramda, düşüncede, imgelemede vb. olana *ideal* denir."

"Bilincin bilinçsiz idealizmi" (MB-B, s. 177)
Doğal bilinç tüm düşüncelerinin kendi bilincinde bulunduğunu düşünmeyen budaladır. "Özdek 'uzay,' 'cisim,' 'nedensellik' vb. derken bu soyut kavramların yalnızca kendi bilincinde bulunduğunu düşünmez. Bubilinç kendi dışına, nesnellige nasıl çıkacağını bilmez. Kant'ın bütün felsefesi fenomenolojidir; Hume bilincin öznelliğinin ayırması ve örneğin 'nedensellik' kavramı bir alışkanlık ürünüdür der, onu, aslında her kavramı nesnellige ilgisiz sayar.

Bir dolaysız çünkü kendi ile bağıntıdır. Kendini kendi ile belirler (saltık belirliklik). Olumsuzun olumsuzlaması olarak olumsuzun kendi ile bağıntısıdır.

Bir kendisi tarafından belirlenir; olumsuzu kendisidir; kendi ile ilişki olarak daha şimdiden Birden Çoğudur. Kendi-için-Varlık bir kendi-için-Varlıklar çokluğuna genişler.

Kendi-için-Varlık *belirlidir* ve *belirlenimini* kendi ile bağıntıdan türetilir.

Kendi ile bağıntı kendini ayırma, kendini itme gibi terimler ile de anlatılabilir.

Kendi-için-varlık Sonsuzdu kapsar. Ama kendinin başkası ile değil kendi ile ilişkisi olarak yalnızca Sonsuz değil, Birdir.

§ 95
... Kendi-için-varlıkta *İdealite* belirlenimi ortaya çıkar. *Belirli-Varlık*, ilk olarak, yalnızca Varlığına ya da olumluluk yanına göre anlaşılmalıdır. *Realite* Olumsuzluk taşıyıcı (§ 91), ve böylece giderek sonuçluluk bile ilk olarak *realite* belirlenimindedir. Ama sonuçlunun gerçekliği tersine *idealdir*. Benzer olarak, anlak-sonsuzunun — ki sonuçlunun *yannına* koyulur — kendisi de yalnızca iki sonuçlunun biridir, gerçek-olmayan, *ideal* birşeydir [ein *ideelles*]. Sonlunun bu *ideal*liği felsefenin temel önermesidir, ve her gerçek felsefe bu nedende *İdealizmdir*. Herşey yalnızca belirleniminin kendisinde hemen tikel ve sonlu birşey yapılmış olanı sonsuz birşey olarak almamaya dayanır.

§ 95
... Im Firschein ist die Bestimmung der *Idealität* eingetreten. Das Dasein, zunächst nur nach seinem Sein oder seiner *Affirmation* aufgefasst, hat *Realität* (§ 91), somit ist auch die *Endlichkeit* zunächst in der Bestimmung der *Realität*. Aber die *Wahrheit* des Endlichen ist vielmehr seine *Idealität*. Ebenso sehr ist auch das *Verständnis* Unendliche, welches, eben das Endliche stellt, selbst nur eins der beiden Endlichen ist, ein *unwahres*, ein *ideelles*. Diese *Idealität* des Endlichen ist der Hauptbegriff der Philosophie, und jede wahrhafte Philosophie ist deswegen *Idealismus*. Es kommt allen darauf an, nicht das für das Unendliche zu nehmen, was in seiner Bestimmung selbst zugleich zu einem Besonderen und Endlichen gemacht wird.

BİR VE ÇOK; İTME VE ÇEKME KUVVETLERİ; VAKUM VE PLENUM
'İtme' Birin kendi ile bağıntısı için kullanılan eğretileme terimidir. "Birin kendini kendisinden ayırdetmesi, Birin *itmesi*, e.d. *birçok Birin* koyulması" (§ 97). "Birin itisinde bağıntılı olduğu şeyler Birler olduğu için, onlarda kendisi ile bağıntılıdır. İtme, öyleyse, o denli de özsel olarak *Çekmedir*." (§ 98).
Vakum ya da boşluk da itme kuvveti bağlamında Atomistik felsefe tarafından kullanılır. Atomistik felsefe Bir'i ya da Atomu soyut olarak aldığı için, çekme kuvvetinin itme ile birliğini çıkarsayamaz ve çekme momentini keyfi olarak türetilir.

§ 98
Birden kendinde-ve-kendi-için-belirlenmişliğine erişen nitel belirlilik böylece *ortadan kaldırılmış* olarak belirliliğe, e.d. *Nicelik* olarak Varlığa geçmiştir.
§ 98
Die qualitative Bestimmtheit, welche im Eins ihr Anwand-für-sich-Bestimmtheit erreicht hat, ist hiermit in die Bestimmtheit als aufgehobene übergegangen, d. i. in das Sein als Quantität.

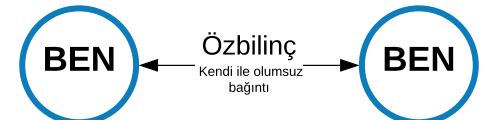

Birde nitel belirlilik ortadan kalkar, Niceliğe geçer. Niceliğin belirlenimi ortadan kalkmış Niteliklik.

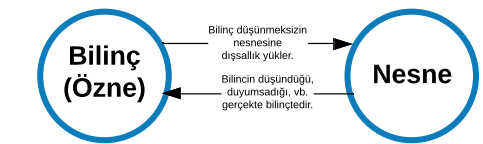
§ 97 Ek.
Kendi için varolan Bir, Bir olarak, Varlık gibi bağıntısız birşey değildir; tersine, belirli Varlık gibi o da bir bağıntıdır; ama Birşey olarak bir Başkası ile bağıntılı değildir, tersine Birşey ile Başkasının birliği olarak kendi kendisi ile bağıntıdır, ve dahası bu bağıntı olumsuz bir bağıntıdır.
§ 97 Zusatz.
Das für sich seiende Etwas als solches ist nämlich nicht ein Beziehungslos wie das Sein, sondern es ist Beziehung so gut wie das Dasein; nun aber bezieht es sich nicht als Etwas auf ein Anderes, sondern als Einheit des Etwas und des Anderen ist es Beziehung auf sich selbst; und zwar ist diese Beziehung negative Beziehung.

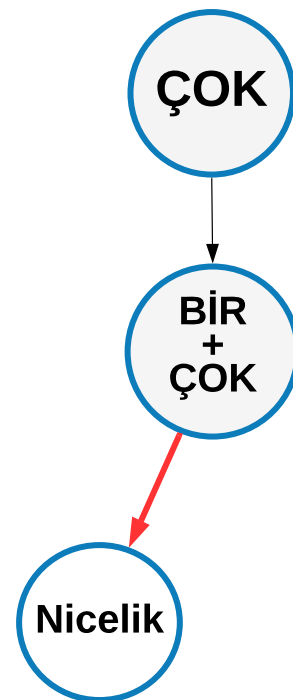
SÜREKLİ + KESİKLİ YEGİN + UZAMLI

(sonsuz ve aynı zamanda olumsuz kendi ile bağıntı) *(die unendlichen und zugleich negativen Beziehung auf sich)*
Sonsuz — çünkü Ben Başkasında Kendindedir; Olumsuz — çünkü bağıntı ortadan kalkmış bir bağıntıdır. "**Sonsuz bağıntı**" sonu olmaması, sonda kendi ile bir araya gelmeyi anlatır.

Bilinç kendi-için-varlıktır — "çünkü duyumsadığı, sezdiği vb. bir nesneyi *tasarım*lar, e.d. nesnenin içeriğini *kendi içinde* taşıy ve nesne bu kipte *ideal birşey* olarak bulunur; sezme ediminin kendisinde, genel olarak olumsuzu ile, başkası ile karışmasında bilinç *kendi kendisindedir*." (MB-B, s. 119)

İdea Yayinevi 2020 (www.ideayayinevi.com)
Noesis Felsefe Atölyesi (www.azizyardimli.com)
Hegel'in Mantık Bilimi
Mantık Bilimi Anasayfa
Aziz Yardımlı (C) 2020 (7)

Nicelik

§ 99
3. Saltık arı Niceliktir, — bu konum genel olarak Saltığa Özdek belirleniminin verilmesi ile çakışır — Özdek ki, hiç kuşkusuz Biçim taşımaya karşın, bunu gene de ilgisiz bir belirlenim olarak taşır.

§ 99
... Niceliği, mantıksal İdeanın bu belirli basamağını İdeanın kendisi ile özdeşleştiren dışlayıcı matematiksel konum *Özdekçiliğin* konumundan başkası değildir. Böyle bir konum bilimsel bilincin tarihinde özellikle Fransa'da önceki yüzyılın ortalarından bu yana tam kabul görmüştür.

SAYI KAVRAMININ ÇIKARSAMASI

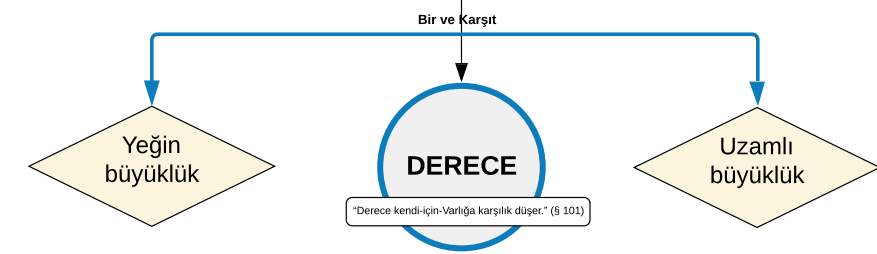
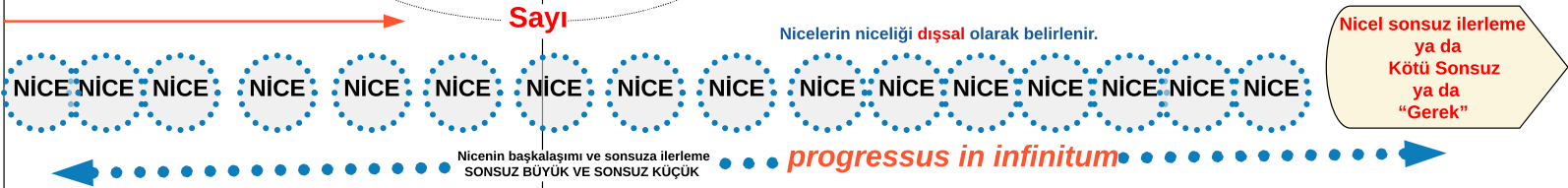
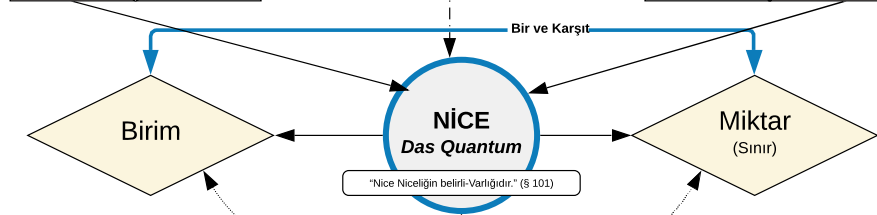
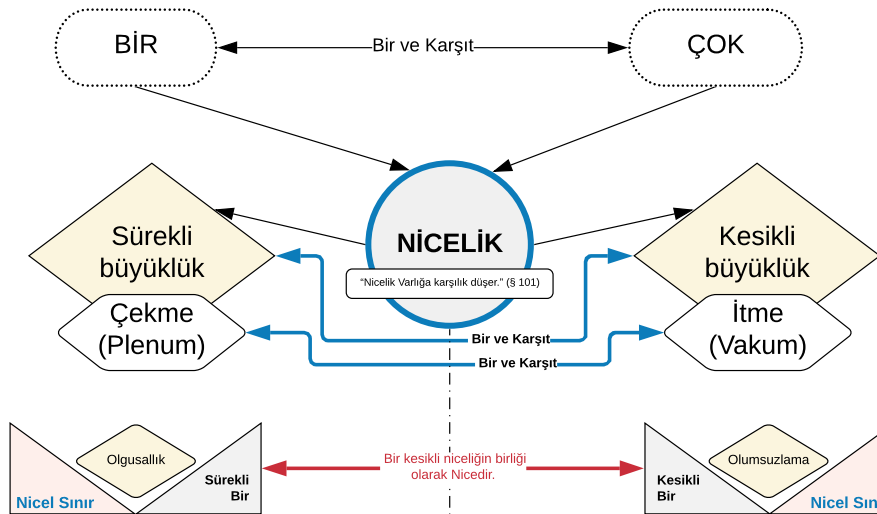
- Nice belirli Niceliktir.
- Nicelikte süreklilik ve kesiklilik (bir ve çok) ayrımı örtüktür.
- Nice kavramı süreklilik ve kesiklilik ayrımını belirttik olarak kapsar.
- Nice sınırlı Nicelik olarak belirsiz bir çokluğa dağılır, her biri bir ve çoktur.
- Niceliğin olumsal sınırlar ile belirlenmesi sayma ya da numaralandırmadır.
- Sayı bir ve çok ayrımını Birim ve Miktar olarak kapsar.
- Aritmetikte işlem türleri Birim ve Miktar ilişkileri tarafından belirlenir: Toplama (Çıkarma); Çarpma (Bölme); Üsse Yükseltme (Kök Alma).

c. Derece
§ 103
Sınır Nicenin kendisinin bütünü ile özdeştir; kendi içinde çoklu olarak uzamlı, ama kendi içinde yalın belirlilik olarak yeğin büyüklük ya da Derecedir.

§ 104
Derecede Nice Kavramı koyulur. Derece kendi için ilgisiz-ayrısız ve yalın olarak büyüktür, ama öyle bir yolda ki, onu Nice yapan belirliliği bütünüyle dışındaki başka büyüklüklerde bulur.

§ 104
Im Grade ist der Begriff des Quantums gesetzt. Er ist die Größe als gleichgültig für sich selbst entlich, so daß sie aber die Bestimmtheit, wodurch sie Quantum ist, schlechthin außer ihr in anderen Größen hat.

SÜREKLİLİK ANCAK KESİKLİLERİN SÜREKLİSİ OLABİLİR.

§ 99
Ek. ... Niceliği, mantıksal İdeanın bu belirli basamağını İdeanın kendisi ile özdeşleştiren dışlayıcı matematiksel konum *Özdekçiliğin* konumundan başkası değildir.

Niceliğin Belirliliği Varlığı ile bir değil, Varlığa ilgisiz ya da dışsal Belirliliktir. Belirli şey niteliği ile bir iken, niceliğindeki değişime ilgisiz kalır. Nicelik bir sınır yoluyla belirlenir ki, ilgisiz ve dışsaldır. Nicelik bir Niceler çokluğuna dağılır.

"Nice sınırlı Niceliktir" (§ 101).
Nitel sınır Birşeyi ve Başkasını ilgilendirir.
Nicel sınır Niceyi ve Niceyi ilgilendirir.

Her bir Bir bir Sınırdır — nicel, ilgisiz Sınır.
Her bir Bir hem süreklili hem de kesiklidir.
İtme Birin kendini kendinden İtmesi olarak dışlayıcı kesikliliktir.
Çekme Birin kendi ile birliği olarak sürekliliktir.

ARİTMETİKSEL İŞLEMLER
Birim ve Miktar arasındaki ilişkiye göre belirlenen Toplama, Çarpma ve Üs Alma (ve tümünün olumsuzları)

Spinoza: imgesel sonsuzluk (*infinitum imaginatiois*)

Sonsuz Nice ortadan kaldırılmış ilgisiz belirlilik, Niteliğin yeniden kuruluşudur.

Oran böylece Niteliğin ve Niceliğin yalnızca biçimsel birliğidir. Diyalektiği onların saltık birliğine, Ölçüye geçişidir.

Derecede Sınır Nicenin bütünü ile özdeştir. Derece kendi içinde çoklu belirlilik olarak uzamlı büyüklük, ama yalın belirlilik olarak yeğin büyüklüktür.

"Her yeğin büyüklük o denli de uzamlıdır, ve evrik olarak." (§ 103, Ek).

"Sonsuz-büyük ve sonsuz-küçük öyleyse tasarımsal imgelerdir ki, daha yakın irdelemede kendilerini bulutsu ve gölgemsi hiçlikler olarak gösterirler." (MB-B 182)

Derece yeğin büyüklüktür — kendi içinde ayrısız, sınırsız, ilgisiz. Derecede sınır ya da belirlilik saltık dışsaldır ve buna göre sonsuz nicel ilerlemeye açıktır.